

The role of social empowerment on quality of life in marginalized families in Isfahan

نقش توانمندسازی اجتماعی بر کیفیت زندگی خانواده‌های حاشیه نشین شهر اصفهان

Alireza Eghtesad, PhD

Political Sociology, Islamic Azad University of Dahaghan Branch, Dahaghan, Iran.

Reza Esmacili, Ph.D

Member of the faculty of Management Department, Isfahan Islamic Azad University of Isfahan, Isfahan, Iran.

Asghar Mohammadi, Ph.D

Faculty member of Sociology Department, Islamic Azad University of Dahaghan Branch, Dahaghan, Iran.

علیرضا اقتصاد

دکتری جامعه‌شناسی سیاسی واحد دهاقان، دانشگاه آزاد اسلامی، دهاقان، ایران.

* رضا اسماعیلی

استادیار گروه مدیریت، دانشگاه آزاد اسلامی اصفهان (خوراسگان)، اصفهان، ایران.

اصغر محمدی

دانشیار گروه جامعه‌شناسی واحد دهاقان، دانشگاه آزاد اسلامی، دهاقان، ایران.

Abstract

The role of social empowerment on quality of life in marginalized families in Isfahan. The research design was descriptive-correlational. The statistical population was 15,488 citizens of Hemmatabad neighborhood in Year 2020, of which 371 people were selected as sample members using three-stage cluster sampling. The assessment instruments included a researcher-made questionnaire on Social Empowerment (including social capital, social responsibility, social resilience, access to leisure and recreational facilities) and a researcher-made questionnaire on quality of life. Stepwise regression analysis were used to analyze the data. Findings showed that social empowerment including social capital (0.62), social responsibility (0.56), social resilience (0.65), and access to leisure and recreational facilities (0.33) can predict The quality of life of the citizens of Hemmatabad neighborhood of Isfahan is significant and these variables explain a total of 42% of the variance in the quality of life of these citizens ($P < 0.01$).

Keywords: social empowerment, quality of life, marginalization

چکیده

هدف این پژوهش بررسی نقش توانمندسازی اجتماعی بر کیفیت زندگی خانواده‌های حاشیه نشین شهر اصفهان بود. طرح پژوهش توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه آماری ۱۵۴۸۸ نفر از شهروندان محله همت آباد در سال ۱۳۹۹ بودند که با استفاده از نمونه‌گیری خوشه‌ای سه مرحله‌ای از بین آنها ۳۷۱ نفر بعنوان اعضای نمونه انتخاب گردیدند. ابزار سنجش شامل پرسشنامه محقق ساخته توانمندسازی اجتماعی (شامل سرمایه اجتماعی، مسئولیت پذیری اجتماعی، تاب آوری اجتماعی، دسترسی به امکانات فراغتی و تفریحی) و پرسشنامه محقق ساخته کیفیت زندگی بودند. برای تحلیل داده‌ها از تحلیل رگرسیون گام به گام استفاده شد. یافته‌ها نشان دادند که توانمندسازی اجتماعی شامل سرمایه اجتماعی (۰/۶۲)، مسئولیت پذیری اجتماعی (۰/۵۶)، تاب آوری اجتماعی (۰/۶۵)، و دسترسی به امکانات فراغتی و تفریحی (۰/۳۳) قادر به پیش بینی معنادار کیفیت زندگی شهروندان محله همت آباد اصفهان هستند و این متغیرها در مجموع ۴۲ درصد از واریانس کیفیت زندگی این شهروندان را تبیین می‌کنند ($P < 0.01$).

کلیدواژه‌ها: توانمندسازی اجتماعی، کیفیت زندگی، حاشیه‌نشینی

مقدمه

جمعیتی شدید، نبود امکانات و خدمات شهری مناسب، مشکلات زیست محیطی، سطح پایین رفاه اجتماعی، کیفیت زندگی پایین و موارد بسیاری دست و پنجه نرم می‌کنند که این معضلات و مشکلات اجتماعی را میتوان با توانمند کردن افراد محلی حل کرد (Zangiabadi, 2012, Shateriyan, 2013, Saberifar, 2016).

توانمندسازی شیوه‌ای برای ارتقاء شرایط اجتماع محلی از راه گسترش و به کارگیری ظرفیت موجود است. در حقیقت توانمندسازی برنامه حل مسأله‌ای از درون بر پایه توسعه اجتماعات محلی است، به نحوی که الگوهایی از توسعه درون زای محلی شکل گرفته که می‌تواند به سایر اجتماعات تعمیم داده شود. که طرح‌های توانمندسازی دارای وجوهی اجتماعی، اقتصادی، سیاسی کالبدی می‌باشند (Masoumi, 2010 & Pourmousavi). بنابراین اگر در مناطق حاشیه نشین سیاستگذاری‌های اجتماعی فرهنگی خاصی صورت گیرد می‌تواند بر کیفیت زندگی ساکنین محل اثر گذار باشد. کیفیت زندگی می‌تواند به عنوان رابطه بین ادراک فردی و احساسات مردم با تجربه‌های آن‌ها در درون فضایی که در آن زندگی می‌کنند تعریف شود (Rezvani et al, 2009). Foo (۲۰۰۰) کیفیت زندگی را رضایت کلی فرد از زندگی خود قلمداد می‌کند. Das (۲۰۰۸) کیفیت زندگی را به عنوان بهزیستی و یا عدم بهزیستی مردم و محیط زندگی آن‌ها تعریف کرده است. به لحاظ اجتماعی توانمندسازی از جوانب مختلف نگریسته شده و بنابراین دیدگاه‌های مختلفی راجع به آن وجود دارد که در ادامه به طور مختصر بیان می‌شود. توانمندسازی توسط عده‌ای از دیدگاه سیاسی نگریسته شده و تغییر در توزیع قدرت که منجر به دسترسی بیش تر به خدمات و محصولات، یا افزایش فرصت مشارکت در فرآیند سیاسی می‌شود، تعریف شده است. شهروندان از موقعیتی که در آن در تصمیم‌گیری‌ها بی تأثیر بوده اند، به موقعیتی میرسند که در آن به طور فعال در تصمیمات سیاسی مشارکت می‌کنند و بر خروجی آن تأثیر دارند. در نتیجه در این نگاه هدف توانمندسازی کاهش فاصله قدرت می‌باشد. توانمندسازی گاهی به عنوان اکتساب مهارت‌هایی که شهروندان را قادر می‌سازد تا در موقعیت‌های

رشد سریع شهر نشینی در کشورهای جهان سوم باعث افزایش شدید مهاجرت از شهرها به روستاها و بوجود آمدن پدیده حاشیه نشینی در اکثر کلانشهرها شده است. حاشیه نشینی و اسکان غیر رسمی پدیده‌ای است که بدنبال تحولات ساختاری و بروز مسائل و مشکلات اقتصادی و اجتماعی، مانند جریان سریع شهرنشینی و مهاجرت‌های لجام گسیخته در بیشتر کشورهای لجام گسیخته، خصوصاً کشورهای جهان سوم پدیدار شده است (Safari, 2020 & Kiyani salmi). در حاشیه تمام شهرهای بزرگ دنیا، سکونت‌گاههای غیر رسمی‌ای وجود دارند که ۳۰ درصد ساکنان مناطق شهری کشورهای در حال توسعه را به خود اختصاص می‌دهند. حاشیه نشینی در واقع حاصل و برون‌داد مشکلات اجتماعی و ساختاری است که بر اثر جریان سریع مهاجرت از روستاها به شهرها رخ می‌دهد؛ پدیده‌ای که در کشورهای توسعه نیافته پر رنگ تر است. حاشیه نشینی در ایران پس از ورود و استقرار سرمایه داری وابسته و رشد جمعیت شهری، به ویژه از اوایل قرن حاضر به وجود آمد (Zahedi Mazandarani, 2002)، یعنی زمانی که گسترش تأسیسات شهری، شبکه‌ی ارتباطی و همچنین افزایش درآمد نفت موجب رونق شهرها و ایجاد جاذبه‌های شهری شد و از سوی دیگر اصلاحات ارضی و مکانیزاسیون کشاورزی دافعه‌ی روستایی را تشدید کرد. به این ترتیب همانطور که Saberi (1392), Shatrian (1395), Far (1395), and Zangi Abadi (1391) در شناسایی عوامل موثر بر شکل‌گیری حاشیه نشینی بیان می‌کنند، ناهنجاری‌های اجتماعی و بیکاری، درآمد کم و پایین بودن اجاره بهای مسکن و مهاجرت گسترده از محیط‌های شهری کوچک و روستایی در گسترش حاشیه نشینی اثرگذار بوده است. هر چند پر واضح است که حاشیه نشینی فقط مختص کشورهای جهان سوم نیست و در کشورهای صنعتی پیشرفته وجود دارد اما آنچه حائز اهمیت است این است که حاشیه نشینی در کشورهای توسعه نیافته و در حال توسعه مانند ایران به معضلی اجتماعی تبدیل شده که همراه با خود مشکلات اجتماعی عدیده‌ای را به وجود آورده است. مناطق حاشیه‌ای با مشکلاتی چون کوچه‌های تنگ و نامنظم، خانه‌هایی با مصالح نامناسب برای ساخت و ساز، تراکم

معادلات ساختاری آنها نشان می‌دهد ترک تحصیل به خاطر فقر اقتصادی، سطح سواد پایین و فقدان مراکز فرهنگی - تفریحی، مهم‌ترین آسیب‌های اجتماعی حاشیه نشینی بوده که ارتباط معناداری با یکدیگر دارند (Karimzadeh, Khaleghi, Mohammadi Dost et al., 2019). یافته‌های پژوهش (Valaei, 2017) نشان دادند که بین مولفه‌های توانمندسازی شامل: اقتصادی و اجتماعی، کالبدی و مدیریتی همبستگی معنادار برقرار است و مولفه مدیریتی - حقوقی بیشترین اثر و مولفه اقتصادی کمترین اثر را بر توانمندسازی دارد. عدم توجه کافی مدیریت شهری به مولفه اقتصادی و اجتماعی و مدیریتی با ضعف در وظایف مدیریت شهری از برنامه ریزی تا تخصیص منابع باعث شده است جوابگویی به توانمندسازی محله زینبیه در حال حاضر به طور ضعیف ارزیابی شود و نیازمند در پیش گرفتن راهکارهای جدید برای ارتقای نقش مدیریت شهری در توانمندسازی محله زینبیه است (Mohammadi dost Et al., 2018).

در پژوهشی دیگر که توسط Islamic and Abrahamic (1397) تحت عنوان سنجش میزان تاب آوری اجتماعی در محلات غیر رسمی (محله مورد بررسی: امت آباد آمل) انجام گرفته محققان به بررسی میزان تاب آوری در جامعه مورد مطالعه پرداخته‌اند. نتایج پژوهش حاکی از آن است که سرمایه اجتماعی مهم ترین معیار در تاب آوری اجتماعی محله امت آباد آمل است (Ebrahimi, 2018 & Eslami). همچنین در پژوهشی تحت عنوان بررسی و مقایسه‌ی ابعاد توانمندسازی در بین محلات شهری مطالعه موردی: محله پشت مشهد بالا و محله طاهر و منصور شهر کاشان (۱۳۹۵) شاطریان و کیانی به بررسی و مقایسه ابعاد کالبدی و اجتماعی توانمندسازی در محلات مورد بحث پرداختند. نتایج حاصل از مدلسازی معادلات ساختاری در این پژوهش حاکی از آن است که در بعد اجتماعی عامل اعتماد و مشارکت ساکنان بیشترین بار عاملی را دارا است و بیشتر از سایر عوامل بر توانمندسازی اجتماعی ساکنان محلات مورد بررسی اثر گذار بوده است. در بعد کالبدی نیز عامل رضایت کالبدی بیشترین بار عاملی را به خود اختصاص داده است و بیش از سایر متغیرهای مورد بررسی با توانمندی کالبدی همبستگی داشته است؛

مختلف کنترل بیش تری داشته باشند تعریف می‌شود. از این منظر توانمندسازی ظرفیت مشارکت و احساس خود اثر بخشی در شهروندان ایجاد می‌نماید. از نظر گروه بانک جهانی (۲۰۰۴) بین توانمندسازی و تغییر نهادهای جامعه و به طور کلی خود جامعه رابطه وجود دارد (World Bank, 2004). از آن جایی که نهادها الگوی جمعی افکار، احساسات و کنش ما هستند احتمال دارد زمانی که اعضای جامعه کنترل بیش تری بر امور خود داشته باشند، دست خوش تغییر شوند. این دیدگاه ادعا می‌کند توانمندسازی منجر به آگاهی سیاسی و مشارکت می‌شود و هم زمان با فعالیت شهروندان در انجمن‌ها، آن‌ها شروع به تغییر نهادها و محیط پیرامون خود می‌نمایند. در اجتماعات غیررسمی طی چند دهه اخیر با توجه به پدیده جهانی شدن و عصر ارتباطات جهانی، شاهد کاهش روابط اجتماعی در این سطح هستیم. از این رو پیامدهای منفی جهانی شدن و ناکامی برنامه‌های نوسازی موجب پیدایش بازسازی زندگی اجتماعی مبتنی بر هویت محله‌های شده است. این هویت تلاش دارد تا در مقابل نیروهای مخرب بیرونی به‌ویژه ناکارآمدی دولتها در تأمین خدمات اجتماعی، سرپناهی برای افراد فراهم آورد (Sediq & Rabbani Khorasgani, 2010). لذا از مشخصه‌های برنامه ریزی محله مینا، توجه به سرمایه‌های اجتماعی و انسانی است و برای شکل گیری و انباشت این سرمایه‌ها نیازمند یک ساختار محله گرا در مدیریت و برنامه ریزی است.

(Karimzadeh, Khaleghi and Varai, 2018) در پژوهش خود نشان دادند که اکثر خانواده‌های حاشیه نشین، شغل رسمی برای تأمین معاش خود ندارند و چون این افراد عموماً فاقد مهارت و تخصص سرمایه گذاری می‌باشند به مشاغل کاذب و بعضاً مجرمانه مثل دست فروشی، کوپن فروشی، تکدی گری، خرید و فروش مواد مخدر و مشروبات الکلی روی می‌آورند. وجود خرده فرهنگ‌های خاص باعث شده جذب فرهنگ‌های شهری نشده و نیز فقر فرهنگی امکان نفوذ در آن‌ها را برای اجرای برنامه‌های مختلف اجتماعی، چون بهداشت و تنظیم خانواده و غیره مشکل می‌سازد. نتایج

اجتماعی با آسیب شناسی شرایط اجتماعی نیز ارتباط دارد؛ یعنی درست مانند خصوصیات نابسامانی اجتماعی که توسط ویلسون در نظر گرفته شده بود. ویدر تحقیق روی صد شهر بزرگ آمریکایی، ترکیبی از آمارهای رسمی فقر، نواحی محروم و طبقه پایین را برای ایجاد دو نشانگر پایه نواحی نابسامان و شدیداً نابسامان استفاده کرده است. نواحی نابسامان، مناطقی هستند که آمارهای رسمی به طور همزمان نشاندهنده سطوح عنان گسیخته و فقر بالا، بیکاری، خانوارهای زن سرپرست و دریافت کنندگان رفاه هستند. نواحی شدیداً نابسامان علاوه بر همه خصوصیات فوق، میزان بالی نوجوانان ترک تحصیل کرده را نیز دارا هستند (Kardasa, 2011).

شهر اصفهان با داشتن ویژگی‌های منحصر به فرد تاریخی، جغرافیایی، اقتصادی، اجتماعی و استقرار و توسعه صنایع در حواشی شهر، زمینه را برای جذب مهاجران روستایی فراهم کرده است. این امر سبب توسعه و گسترش حاشیه نشینی در این شهر مانند سایر کلان شهرهای کشور شده و مدیریت شهری را با چالش‌های اساسی و پیچیده‌ی مرتبط با شاخص‌های کالبدی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و زیست محیطی مواجه کرده است. شناسایی محله‌های غیر رسمی شهر اصفهان با استفاده از پنج منبع انجام شده است: اطلاعات کالبدی بازننگری طرح تفصیلی، اطلاعات سرشماری ۱۳۷۵، شناسایی مسئولان محلی، اطلاعات مشاوران طرح تفصیلی مناطق شهر و بازدید و برداشت‌های میدانی پژوهشگران. بر این اساس محله‌های غیر رسمی شناسایی شده توسط شهرداری اصفهان، شامل هفتون، صمدیه، مارچین، رهنان، عاشق آباد، همت آباد، دهنو، یونارت، کردآباد و غیره است (Kiani, 2017 & Shaterian). محله‌ی همت آباد نیز از پدیده‌ی حاشیه نشینی و ناهنجاری‌های اجتماعی بی نصیب نبوده و جرائم اجتماعی مانند فروش مواد مخدر، مشروبات الکلی و بیکاری در آن وجود دارد. از آنجا که یکی از راهبردهای مناسب برای کنترل و بهبود شرایط نامطلوب این مناطق، توانمندسازی حاشیه نشینان با مشارکت آنها در بهسازی و نوسازی فضاهای زیست محیطی است، برقراری عدالت اجتماعی، شرایط تدوین راهبرد مناسب برای توانمندسازی محله‌ی حاشیه نشین همت آباد در ابعاد

همچنین، نتایج حاصل از کاربرد ضریب همبستگی پیرسون، نشان از ارتباط مثبت و معنادار توانمندسازی کالبدی و توانمندسازی اجتماعی در سطح اطمینان ۹۹ درصد دارد (Kiani, 2017 & Shaterian).

در پژوهشی دیگر تحت عنوان (Pertoi et al. (2015 تدوین راهنمای طراحی محلات شهری به منظور ارتقای تاب آوری اجتماعی و فرهنگی (نمونه موردی محله جلفای اصفهان به شناسایی راهکارهای ارتقای تاب آوری اجتماعی-فرهنگی در محلات شهری به وسیله طراحی شهری پرداخته است. نتایج حاصل از این پژوهش نشان می‌دهد که توجه به عوامل کیفیت محیط زندگی، هویت، انعطاف‌پذیری، آموزندگی، عدالت محوری و ارتقاء ارتباطات، بین ساکنان با هم و نیز ساکنان با مسئولین، در طراحی شهری موجب ارتقای تاب‌آوری اجتماعی می‌شود (Partovi, P., Behzadfar, M., Shirani, 2015).

در پژوهشی تحت عنوان ظرفیت سازی اجتماعات محلی به مثابه رویکردی در توانمندسازی نهادهای اجتماعی به بررسی نقش ظرفیت سازی در توانمندسازی اجتماعات محلی پرداخته است. نتایج بررسی‌ها در این پژوهش حاکی از آن است که این رویکرد تأثیر قابل توجهی بر توانمندسازی افراد و گروه‌ها از طریق مشارکت و درگیر کردن ذی نفعان به وسیله‌ی پذیرش برنامه‌های مشخص در اجتماعات محلی، ارتقای مهارت و دانش، افزایش پیوندهای اجتماعی و ارتباطات با استفاده از مباحثه‌ها در اجتماعات محلی و بسیج منابع به منظور رفع نیازهای مربوط به اجتماعات محلی بر جای می‌گذارد (Rafieian Et al, ۲۰۱۳).

در پژوهش خود نشان دادند که بین خدمات شهری ارائه شده توسط شهرداری در زمینه‌های حمل و نقل و ترافیک، پارک‌ها و فضای سبز، زیادهای شهری و خدمات عمرانی و فرهنگی و اجتماعی و ارتقا کیفیت زندگی شهروندان رابطه معنی‌داری وجود دارد (Barimani and Karsami (2018). در پژوهش خود نشان دادند که بین خدمات شهری ارائه شده توسط شهرداری در زمینه‌های حمل و نقل و ترافیک، پارک‌ها و فضای سبز، زیادهای شهری و خدمات عمرانی و فرهنگی و اجتماعی و ارتقا کیفیت زندگی شهروندان رابطه معنی‌داری وجود دارد (Kasarda (2011). (Karsami, 2018 & Barimani). مطالعات خود، عمومی‌ترین شاخص نابسامانی اجتماعی را اندازه گیری درصد رسمی فقر در محدوده داده شده یک شهر می‌داند. کاساردا همچنین تأکید دارد که علاوه بر فقر، نابسامانی

روش
روش پژوهش، جامعه آماری و نمونه: طرح پژوهش توصیفی از نوع همبستگی و پیش بینی بود. جامعه آماری پژوهش حاضر شامل تمامی ساکنان ۱۸ تا ۶۵ سال محله همت آباد شهر اصفهان می‌باشد که مطابق با سرشماری سال ۱۳۹۵ تعداد ۱۵۴۸۸ نفر بوده‌اند (سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال ۱۳۹۵). که با روش نمونه‌گیری بصورت خوشه‌ای سه مرحله‌ای نمونه‌های ۳۷۱ نفری از آن انتخاب، که در مرحله اول بر اساس ۲ قسمت اصلی این محله، چند بلوک به صورت تصادفی انتخاب و در مرحله دوم نمونه‌گیری سیستماتیک بوده که به تصادف سومین خانه برای شروع انتخاب شد و عدد واسط هم ۲۰ بدست آمد، سپس از هر ۲۰ خانه یکی پرسشنامه تکمیل گردید و در مرحله سوم نیز افراد داخل منزل انتخابی اگر تعداد افراد بالای ۱۸ سال بیش از یک نفر بود، به تصادف یکی از آنها جهت تکمیل پرسشنامه انتخاب شدند. نمونه‌گیری و توزیع پرسشنامه‌ها در سال ۱۳۹۹ انجام گرفت. توزیع پرسشنامه‌ها بصورت بسته بندی و با رعایت پروتکل‌های بهداشتی در شرایط کرونا انجام پذیرفت.

اقتصادی، اجتماعی، کالبدی، فرهنگی، آموزشی و زیست محیطی در میان ساکنان محله به عنوان یک محله‌ی حاشیه نشین در شهر اصفهان بررسی شده که هدف پژوهش حاضر است.

فرضیه‌های پژوهش:

فرضیه ۱: بین توانمندسازی اجتماعی (سرمایه اجتماعی، مسئولیت پذیری اجتماعی، تاب آوری اجتماعی، دسترسی به امکانات فراغتی و تفریحی) و کیفیت زندگی در شهروندان محله همت آباد رابطه معناداری وجود دارد.

فرضیه ۲: سرمایه اجتماعی قادر به پیش بینی معنادار کیفیت زندگی شهروندان محله همت آباد است.

فرضیه ۳: مسئولیت پذیری اجتماعی قادر به پیش بینی معنادار کیفیت زندگی شهروندان محله همت آباد است.

فرضیه ۴: تاب آوری اجتماعی قادر به پیش بینی معنادار کیفیت زندگی شهروندان محله همت آباد است.

فرضیه ۵: دسترسی به امکانات فراغتی و تفریحی قادر به پیش بینی معنادار کیفیت زندگی شهروندان محله همت آباد است.

جدول ۱- توزیع فراوانی متغیرهای جمعیت شناختی اعضای نمونه

متغیر	ابعاد	فراوانی	درصد	میانگین	متغیر	ابعاد	فراوانی	درصد	میانگین
جنس	زن	۱۱۹	۳۲/۱	۱/۶۷	درآمد	بدون درآمد	۸۸	۲۳/۷	۳/۵۹
	مرد	۲۵۲	۶۷/۹	کمتر از ۱ میلیون تومان		۱۸	۴/۹		
تحصیلات	بیسواد	۳	۰/۸	۲/۸۲	بین ۱۰۰۰۰۰۱ تا ۲۰۰۰۰۰۰	۸۷	۲۳/۵		
	ابتدایی	۱۶۷	۴۵	بین ۲۰۰۰۰۰۱ تا ۳۰۰۰۰۰۰	۷۱	۱۹/۱			
راهنمایی	راهنمایی	۱۳۵	۳۶/۴	بین ۳۰۰۰۰۰۱ تا ۴۰۰۰۰۰۰	۲۵	۶/۷			
	دیپلم	۳۶	۹/۷	بین ۴۰۰۰۰۰۱ تا ۵۰۰۰۰۰۰	۵۰	۱۳/۵			
لیسانس	لیسانس	۱۹	۵/۱	بین ۵۰۰۰۰۰۱ تا ۶۰۰۰۰۰۰	۱۷	۴/۶			
	فوق لیسانس و بالاتر	۱۱	۳	۶۰۰۰۰۰۱ به بالا	۱۵	۴			

درصد هم فوق لیسانس و بالاتر بوده‌اند. همچنین توزیع فراوانی درآمد به این صورت است که: ۳۲/۷ درصد بدون درآمد، ۴/۹ درصد کمتر از ۱ میلیون تومان، ۲۳/۵ درصد بین ۱۰۰۰۰۰۱ تا ۲۰۰۰۰۰۰، ۱۹/۱ درصد بین ۲۰۰۰۰۰۰ تا ۳۰۰۰۰۰۰، ۶/۷ درصد بین ۳۰۰۰۰۰۰ تا ۴۰۰۰۰۰۰، ۱۳/۵ درصد بین ۴۰۰۰۰۰۰ تا ۵۰۰۰۰۰۰، ۴/۶ درصد بین ۵۰۰۰۰۰۰ تا ۶۰۰۰۰۰۰، ۱۵ درصد بین ۶۰۰۰۰۰۰ تا ۷۰۰۰۰۰۰، ۳ درصد بین ۷۰۰۰۰۰۰ تا ۸۰۰۰۰۰۰، ۱۱ درصد بین ۸۰۰۰۰۰۰ تا ۹۰۰۰۰۰۰، ۱۹ درصد بین ۹۰۰۰۰۰۰ تا ۱۰۰۰۰۰۰۰، ۳۶/۴ درصد بین ۱۰۰۰۰۰۰۰ تا ۱۱۰۰۰۰۰۰، ۴۵ درصد بین ۱۱۰۰۰۰۰۰ تا ۱۲۰۰۰۰۰۰، ۶۷/۹ درصد بین ۱۲۰۰۰۰۰۰ تا ۱۳۰۰۰۰۰۰، ۸۷ درصد بین ۱۳۰۰۰۰۰۰ تا ۱۴۰۰۰۰۰۰، ۸۸ درصد بین ۱۴۰۰۰۰۰۰ تا ۱۵۰۰۰۰۰۰، ۱۱۹ درصد بین ۱۵۰۰۰۰۰۰ تا ۱۶۰۰۰۰۰۰، ۱۶۷ درصد بین ۱۶۰۰۰۰۰۰ تا ۱۷۰۰۰۰۰۰، ۲۳/۵ درصد بین ۱۷۰۰۰۰۰۰ تا ۱۸۰۰۰۰۰۰، ۲۵۲ درصد بین ۱۸۰۰۰۰۰۰ تا ۱۹۰۰۰۰۰۰، ۲۳۰ درصد بین ۱۹۰۰۰۰۰۰ تا ۲۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۲۰۰۰۰۰۰۰ تا ۲۱۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۲۱۰۰۰۰۰۰ تا ۲۲۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۲۲۰۰۰۰۰۰ تا ۲۳۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۲۳۰۰۰۰۰۰ تا ۲۴۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۲۴۰۰۰۰۰۰ تا ۲۵۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۲۵۰۰۰۰۰۰ تا ۲۶۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۲۶۰۰۰۰۰۰ تا ۲۷۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۲۷۰۰۰۰۰۰ تا ۲۸۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۲۸۰۰۰۰۰۰ تا ۲۹۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۲۹۰۰۰۰۰۰ تا ۳۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۳۰۰۰۰۰۰۰ تا ۳۱۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۳۱۰۰۰۰۰۰ تا ۳۲۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۳۲۰۰۰۰۰۰ تا ۳۳۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۳۳۰۰۰۰۰۰ تا ۳۴۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۳۴۰۰۰۰۰۰ تا ۳۵۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۳۵۰۰۰۰۰۰ تا ۳۶۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۳۶۰۰۰۰۰۰ تا ۳۷۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۳۷۰۰۰۰۰۰ تا ۳۸۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۳۸۰۰۰۰۰۰ تا ۳۹۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۳۹۰۰۰۰۰۰ تا ۴۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۴۰۰۰۰۰۰۰ تا ۴۱۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۴۱۰۰۰۰۰۰ تا ۴۲۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۴۲۰۰۰۰۰۰ تا ۴۳۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۴۳۰۰۰۰۰۰ تا ۴۴۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۴۴۰۰۰۰۰۰ تا ۴۵۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۴۵۰۰۰۰۰۰ تا ۴۶۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۴۶۰۰۰۰۰۰ تا ۴۷۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۴۷۰۰۰۰۰۰ تا ۴۸۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۴۸۰۰۰۰۰۰ تا ۴۹۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۴۹۰۰۰۰۰۰ تا ۵۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۵۰۰۰۰۰۰۰ تا ۵۱۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۵۱۰۰۰۰۰۰ تا ۵۲۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۵۲۰۰۰۰۰۰ تا ۵۳۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۵۳۰۰۰۰۰۰ تا ۵۴۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۵۴۰۰۰۰۰۰ تا ۵۵۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۵۵۰۰۰۰۰۰ تا ۵۶۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۵۶۰۰۰۰۰۰ تا ۵۷۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۵۷۰۰۰۰۰۰ تا ۵۸۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۵۸۰۰۰۰۰۰ تا ۵۹۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۵۹۰۰۰۰۰۰ تا ۶۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۶۰۰۰۰۰۰۰ تا ۶۱۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۶۱۰۰۰۰۰۰ تا ۶۲۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۶۲۰۰۰۰۰۰ تا ۶۳۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۶۳۰۰۰۰۰۰ تا ۶۴۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۶۴۰۰۰۰۰۰ تا ۶۵۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۶۵۰۰۰۰۰۰ تا ۶۶۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۶۶۰۰۰۰۰۰ تا ۶۷۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۶۷۰۰۰۰۰۰ تا ۶۸۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۶۸۰۰۰۰۰۰ تا ۶۹۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۶۹۰۰۰۰۰۰ تا ۷۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۷۰۰۰۰۰۰۰ تا ۷۱۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۷۱۰۰۰۰۰۰ تا ۷۲۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۷۲۰۰۰۰۰۰ تا ۷۳۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۷۳۰۰۰۰۰۰ تا ۷۴۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۷۴۰۰۰۰۰۰ تا ۷۵۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۷۵۰۰۰۰۰۰ تا ۷۶۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۷۶۰۰۰۰۰۰ تا ۷۷۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۷۷۰۰۰۰۰۰ تا ۷۸۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۷۸۰۰۰۰۰۰ تا ۷۹۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۷۹۰۰۰۰۰۰ تا ۸۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۸۰۰۰۰۰۰۰ تا ۸۱۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۸۱۰۰۰۰۰۰ تا ۸۲۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۸۲۰۰۰۰۰۰ تا ۸۳۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۸۳۰۰۰۰۰۰ تا ۸۴۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۸۴۰۰۰۰۰۰ تا ۸۵۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۸۵۰۰۰۰۰۰ تا ۸۶۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۸۶۰۰۰۰۰۰ تا ۸۷۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۸۷۰۰۰۰۰۰ تا ۸۸۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۸۸۰۰۰۰۰۰ تا ۸۹۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۸۹۰۰۰۰۰۰ تا ۹۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۹۰۰۰۰۰۰۰ تا ۹۱۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۹۱۰۰۰۰۰۰ تا ۹۲۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۹۲۰۰۰۰۰۰ تا ۹۳۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۹۳۰۰۰۰۰۰ تا ۹۴۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۹۴۰۰۰۰۰۰ تا ۹۵۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۹۵۰۰۰۰۰۰ تا ۹۶۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۹۶۰۰۰۰۰۰ تا ۹۷۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۹۷۰۰۰۰۰۰ تا ۹۸۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۹۸۰۰۰۰۰۰ تا ۹۹۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۹۹۰۰۰۰۰۰ تا ۱۰۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۰۰۰۰۰۰۰۰ تا ۱۰۱۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۰۱۰۰۰۰۰۰ تا ۱۰۲۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۰۲۰۰۰۰۰۰ تا ۱۰۳۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۰۳۰۰۰۰۰۰ تا ۱۰۴۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۰۴۰۰۰۰۰۰ تا ۱۰۵۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۰۵۰۰۰۰۰۰ تا ۱۰۶۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۰۶۰۰۰۰۰۰ تا ۱۰۷۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۰۷۰۰۰۰۰۰ تا ۱۰۸۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۰۸۰۰۰۰۰۰ تا ۱۰۹۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۰۹۰۰۰۰۰۰ تا ۱۱۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۱۰۰۰۰۰۰۰ تا ۱۱۱۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۱۱۰۰۰۰۰۰ تا ۱۱۲۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۱۲۰۰۰۰۰۰ تا ۱۱۳۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۱۳۰۰۰۰۰۰ تا ۱۱۴۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۱۴۰۰۰۰۰۰ تا ۱۱۵۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۱۵۰۰۰۰۰۰ تا ۱۱۶۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۱۶۰۰۰۰۰۰ تا ۱۱۷۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۱۷۰۰۰۰۰۰ تا ۱۱۸۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۱۸۰۰۰۰۰۰ تا ۱۱۹۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۱۹۰۰۰۰۰۰ تا ۱۲۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۲۰۰۰۰۰۰۰ تا ۱۲۱۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۲۱۰۰۰۰۰۰ تا ۱۲۲۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۲۲۰۰۰۰۰۰ تا ۱۲۳۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۲۳۰۰۰۰۰۰ تا ۱۲۴۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۲۴۰۰۰۰۰۰ تا ۱۲۵۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۲۵۰۰۰۰۰۰ تا ۱۲۶۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۲۶۰۰۰۰۰۰ تا ۱۲۷۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۲۷۰۰۰۰۰۰ تا ۱۲۸۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۲۸۰۰۰۰۰۰ تا ۱۲۹۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۲۹۰۰۰۰۰۰ تا ۱۳۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۳۰۰۰۰۰۰۰ تا ۱۳۱۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۳۱۰۰۰۰۰۰ تا ۱۳۲۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۳۲۰۰۰۰۰۰ تا ۱۳۳۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۳۳۰۰۰۰۰۰ تا ۱۳۴۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۳۴۰۰۰۰۰۰ تا ۱۳۵۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۳۵۰۰۰۰۰۰ تا ۱۳۶۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۳۶۰۰۰۰۰۰ تا ۱۳۷۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۳۷۰۰۰۰۰۰ تا ۱۳۸۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۳۸۰۰۰۰۰۰ تا ۱۳۹۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۳۹۰۰۰۰۰۰ تا ۱۴۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۴۰۰۰۰۰۰۰ تا ۱۴۱۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۴۱۰۰۰۰۰۰ تا ۱۴۲۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۴۲۰۰۰۰۰۰ تا ۱۴۳۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۴۳۰۰۰۰۰۰ تا ۱۴۴۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۴۴۰۰۰۰۰۰ تا ۱۴۵۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۴۵۰۰۰۰۰۰ تا ۱۴۶۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۴۶۰۰۰۰۰۰ تا ۱۴۷۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۴۷۰۰۰۰۰۰ تا ۱۴۸۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۴۸۰۰۰۰۰۰ تا ۱۴۹۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۴۹۰۰۰۰۰۰ تا ۱۵۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۵۰۰۰۰۰۰۰ تا ۱۵۱۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۵۱۰۰۰۰۰۰۰ تا ۱۵۲۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۵۲۰۰۰۰۰۰۰ تا ۱۵۳۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۵۳۰۰۰۰۰۰۰ تا ۱۵۴۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۵۴۰۰۰۰۰۰۰ تا ۱۵۵۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۵۵۰۰۰۰۰۰۰ تا ۱۵۶۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۵۶۰۰۰۰۰۰۰ تا ۱۵۷۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۵۷۰۰۰۰۰۰۰ تا ۱۵۸۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۵۸۰۰۰۰۰۰۰ تا ۱۵۹۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۵۹۰۰۰۰۰۰۰ تا ۱۶۰۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۶۰۰۰۰۰۰۰۰ تا ۱۶۱۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۶۱۰۰۰۰۰۰۰ تا ۱۶۲۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۶۲۰۰۰۰۰۰۰ تا ۱۶۳۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۶۳۰۰۰۰۰۰۰ تا ۱۶۴۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۶۴۰۰۰۰۰۰۰ تا ۱۶۵۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۶۵۰۰۰۰۰۰۰ تا ۱۶۶۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۶۶۰۰۰۰۰۰۰ تا ۱۶۷۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۶۷۰۰۰۰۰۰۰ تا ۱۶۸۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۶۸۰۰۰۰۰۰۰ تا ۱۶۹۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۶۹۰۰۰۰۰۰۰ تا ۱۷۰۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۷۰۰۰۰۰۰۰۰ تا ۱۷۱۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۷۱۰۰۰۰۰۰۰ تا ۱۷۲۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۷۲۰۰۰۰۰۰۰ تا ۱۷۳۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۷۳۰۰۰۰۰۰۰ تا ۱۷۴۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۷۴۰۰۰۰۰۰۰ تا ۱۷۵۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۷۵۰۰۰۰۰۰۰ تا ۱۷۶۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۷۶۰۰۰۰۰۰۰ تا ۱۷۷۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۷۷۰۰۰۰۰۰۰ تا ۱۷۸۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۷۸۰۰۰۰۰۰۰ تا ۱۷۹۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۷۹۰۰۰۰۰۰۰ تا ۱۸۰۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۸۰۰۰۰۰۰۰۰ تا ۱۸۱۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۸۱۰۰۰۰۰۰۰ تا ۱۸۲۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۸۲۰۰۰۰۰۰۰ تا ۱۸۳۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۸۳۰۰۰۰۰۰۰ تا ۱۸۴۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۸۴۰۰۰۰۰۰۰ تا ۱۸۵۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۸۵۰۰۰۰۰۰۰ تا ۱۸۶۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۸۶۰۰۰۰۰۰۰ تا ۱۸۷۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۸۷۰۰۰۰۰۰۰ تا ۱۸۸۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۸۸۰۰۰۰۰۰۰ تا ۱۸۹۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۸۹۰۰۰۰۰۰۰ تا ۱۹۰۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۹۰۰۰۰۰۰۰۰ تا ۱۹۱۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۹۱۰۰۰۰۰۰۰ تا ۱۹۲۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۹۲۰۰۰۰۰۰۰ تا ۱۹۳۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۹۳۰۰۰۰۰۰۰ تا ۱۹۴۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۹۴۰۰۰۰۰۰۰ تا ۱۹۵۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۹۵۰۰۰۰۰۰۰ تا ۱۹۶۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۹۶۰۰۰۰۰۰۰ تا ۱۹۷۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۹۷۰۰۰۰۰۰۰ تا ۱۹۸۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۹۸۰۰۰۰۰۰۰ تا ۱۹۹۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۱۹۹۰۰۰۰۰۰۰ تا ۲۰۰۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۲۰۰۰۰۰۰۰۰۰ تا ۲۰۱۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۲۰۱۰۰۰۰۰۰۰ تا ۲۰۲۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۲۰۲۰۰۰۰۰۰۰ تا ۲۰۳۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۲۰۳۰۰۰۰۰۰۰ تا ۲۰۴۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۲۰۴۰۰۰۰۰۰۰ تا ۲۰۵۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۲۰۵۰۰۰۰۰۰۰ تا ۲۰۶۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۲۰۶۰۰۰۰۰۰۰ تا ۲۰۷۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۲۰۷۰۰۰۰۰۰۰ تا ۲۰۸۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۲۰۸۰۰۰۰۰۰۰ تا ۲۰۹۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۲۰۹۰۰۰۰۰۰۰ تا ۲۱۰۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۲۱۰۰۰۰۰۰۰۰ تا ۲۱۱۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۲۱۱۰۰۰۰۰۰۰ تا ۲۱۲۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۲۱۲۰۰۰۰۰۰۰ تا ۲۱۳۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۲۱۳۰۰۰۰۰۰۰ تا ۲۱۴۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۲۱۴۰۰۰۰۰۰۰ تا ۲۱۵۰۰۰۰۰۰۰، ۳۰۰ درصد بین ۲۱۵۰۰۰۰۰۰۰ تا ۲۱۶۰۰۰

چند، دوباره برای پیش آزمون آماده شد. در پیش آزمون نحوه جمله بندی هر پرسش، عکس العمل پاسخگویان در برابر پرسش‌ها و معنی آن‌ها، مورد ارزیابی قرار گرفت و در کل بعضی ایرادات و معایب پرسشنامه در این مرحله روشن شد. در این پژوهش پیش آزمون بیشترین کمک را برای طراحی پرسشنامه داشته است؛ چراکه جواب دادن به برخی از سوالات برای پاسخگویان کمی مشکل بوده و در مرحله پیش آزمون اصلاح گردیدند. ضرایب پایایی متغیرهای پژوهش در جدول زیر گزارش شده است. ضرایب پایایی پژوهش پرداخته شده است که به ترتیب عبارتند از: متغیر کیفیت زندگی ۰/۹۰، اعتماد اجتماعی ۰/۸۵، همبستگی اجتماعی ۰/۸۸، مشارکت اجتماعی ۰/۸۶، شبکه‌های رسمی و غیر رسمی ۰/۸۳، تاب آوری ۰/۸۷، توجه به مسائل خانوادگی ۰/۸۹، امکانات فرهنگی ۰/۸۵، امکانات فراغتی و تفریحی ۰/۸۳، دسترسی به اطلاعات ۰/۸۶ و مسئولیت پذیری اجتماعی ۰/۸۹ میباشد. دو نمونه از سوالات این پرسشنامه عبارتند از: «تا چه اندازه در محل زندگی‌تان احساس امنیت می‌کنید؟» و «مسئولان شهری باید پاسخگوی درخواستهای مردم محله نسبت به حل مشکلات باشند» (Eghtesad, 2021).

۳/۵، ۳۰۰۰۰۰۱ تا ۴۰۰۰۰۰۰، ۶/۷ درصد بین ۳۰۰۰۰۰۱ تا ۴۰۰۰۰۰۰، ۴/۶ درصد بین ۵۰۰۰۰۰۱ تا ۶۰۰۰۰۰۰ و ۴ درصد هم ۶۰۰۰۰۰۱ به بالا درآمد داشته اند.

ابزار سنجش:

با توجه به ماهیت موضوع، ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه بوده و برای سنجش متغیرها از پرسشنامه‌های محقق ساخته استفاده شد.

پرسشنامه محقق ساخته توانمندسازی اجتماعی و کیفیت زندگی (اقتصاد، ۱۴۰۰): این پرسشنامه توسط محقق (اقتصاد، ۱۴۰۰) ساخته شده است و شامل متغیرهای سرمایه اجتماعی (۲۰ سوال)، مسئولیت پذیری اجتماعی (۵ سوال)، تاب آوری اجتماعی (۶ سوال)، دسترسی به امکانات فراغتی و تفریحی (۵ سوال) و کیفیت زندگی (۱۵ سوال) است. سوالات پرسشنامه تحقیق بر اساس چهارچوب نظری تحقیق، مفاهیم و متغیرهای به کار رفته در فرضیه‌های تحقیق و با بازبینی پرسشنامه‌های تحقیقات مشابه که در داخل و خارج از کشور انجام گرفته، طراحی شده است. بعد از طراحی پرسشنامه و قبل از اجرای نهایی آن ابتدا پرسشنامه توسط چند متخصص در این زمینه، مورد ارزیابی قرار گرفته و بعد از اصلاحاتی

جدول ۲- ضریب آلفای کرونباخ ابعاد پرسشنامه

متغیر	آلفای کرونباخ
کیفیت زندگی	۰/۹۰
سرمایه اجتماعی	۰/۸۵
اعتماد اجتماعی	۰/۸۸
همبستگی اجتماعی	۰/۸۶
مشارکت اجتماعی	۰/۸۳
شبکه‌های رسمی و غیر رسمی	۰/۸۷
تاب آوری اجتماعی	۰/۸۳
دسترسی به امکانات فراغتی و تفریحی	۰/۸۹
مسئولیت پذیری اجتماعی	

روش اجرا و تحلیل داده‌ها: رگرسیون گام به گام در نرم افزار SPSS نسخه ۲۳ انجام پذیرفت.

پرسشنامه‌ها بصورت خودگزارشی توسط افراد تکمیل شدند. برای تحلیل داده‌ها از ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل

یافته‌ها

یافته‌های پژوهش در دو قسمت یافته‌های توصیفی و یافته‌هایی استنباطی مورد بررسی قرار گرفتند.

جدول ۳- یافته‌های توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیر	ابعاد	کمترین	بیشترین	میانگین	انحراف استاندارد
کیفیت زندگی		۴۴	۸۵	۷۷/۵۴	۸/۳۶۶
سرمایه اجتماعی	اعتماد اجتماعی	۶	۳۰	۲۰/۰۶	۷/۰۳
	همبستگی اجتماعی	۳	۱۵	۹/۸۰	۳/۸۴
	مشارکت اجتماعی	۹	۳۵	۲۷/۱۵	۷/۸۰
	شبکه‌های رسمی و غیر رسمی	۴	۲۰	۱۴/۷۹	۵/۱۵
سرمایه اجتماعی کل		۲۵	۱۰۰	۷۱/۸۱	۲۲/۵۰
تاب آوری		۲	۳۰	۲۸	۳/۰۴
توجه به مسائل خانوادگی		۱۳	۳۰	۲۶/۷۱	۴/۳۷
امکانات فرهنگی		۸	۴۰	۲۴/۱۶	۸/۶۶
امکانات فراغتی و تفریحی		۵	۲۵	۱۴/۸۲	۵/۰۶
دسترسی به اطلاعات		۲۶	۴۰	۳۶/۲۳	۴/۴۴
مسئولیت پذیری اجتماعی		۲۰	۲۵	۲۴/۳۳	۱/۴۰

بدست آمده از جدول شماره ۳ نشان می‌دهد که میزان کیفیت زندگی شهروندان محله همت آباد اصفهان برابر با ۶۴/۵ می‌باشد که بیانگر این است که کیفیت زندگی شهروندان محله همت آباد از متوسط میانگین کمتر بوده، همچنین میزان سرمایه اجتماعی بدست آمده برابر با ۶۲/۵ است که این متغیر نیز از متوسط میانگین پایینتر است. به ترتیب میانگین‌های نظری

نتایج بدست آمده از جدول شماره ۳ نشان می‌دهد که میزان کیفیت زندگی شهروندان محله همت آباد اصفهان برابر با ۶۴/۵ می‌باشد که بیانگر این است که کیفیت زندگی شهروندان محله همت آباد از متوسط میانگین کمتر بوده، همچنین میزان سرمایه اجتماعی بدست آمده برابر با ۶۲/۵ است که این متغیر نیز از متوسط میانگین پایینتر است. به ترتیب میانگین‌های نظری

جدول ۴- ضریب همبستگی متغیرهای پژوهش

وابسته	متغیرهای مستقل و ابعاد	مقدار ضریب	سطح معنی داری
کیفیت	سرمایه اجتماعی	۰/۶۴	۰/۰۰۰
زندگی	همبستگی اجتماعی	۰/۴۵	۰/۰۰۰
	مشارکت اجتماعی	۰/۵۵	۰/۰۰۰
	شبکه‌های رسمی و غیر رسمی	۰/۶۴	۰/۰۰۰
	کل	۰/۶۲	۰/۰۰۰
تاب آوری		۰/۶۵	۰/۰۰۰
توجه به مسائل خانوادگی		۰/۵۴	۰/۰۰۰
امکانات فرهنگی		۰/۳۳	۰/۰۰۰

۰/۰۰۰	۰/۳۳	امکانات فراغتی و تفریحی
۰/۰۰۰	۰/۶۵	دسترسی به اطلاعات
۰/۰۰۰	۰/۵۶	مسئولیت پذیری اجتماعی

نتایج حاصله از تحلیل رگرسیونی نشان می‌دهد ضریب تعیین تعدیل شده برابر با ۰/۴۲ است که ۰/۴۲ درصد از واریانس متغیر کیفیت زندگی از طریق متغیر موجود در معادله تبیین می‌شود. همچنین مدل رگرسیونی تبیین شده طبق آزمون تحلیل واریانس، خطی و معنادار است، زیرا مقدار آزمون F برای تبیین معناداری اثر متغیرهای پیش بین بر متغیر کیفیت زندگی (متغیر ملاک) برابر ۳۸۲/۷۵ و سطح معناداری ۰/۰۰ است.

نتایج بدست آمده از جدول ۴ آزمون فرضیات پژوهش در همه موارد بیان می‌کند که، بین سرمایه اجتماعی (۰/۶۲)، تاب آوری اجتماعی (۰/۶۵)، توجه به مسائل خانوادگی (۰/۵۴)، امکانات فرهنگی (۰/۳۳)، امکانات فراغتی و تفریحی (۰/۳۳)، دسترسی به اطلاعات (۰/۶۵) و مسئولیت پذیری اجتماعی (۰/۵۶) رابطه مثبت و معنی داری (۰/۰۰۰) وجود دارد به این معنا که با افزایش هر یک از متغیرهای بیان شده کیفیت زندگی شهروندان محله همت آباد اصفهان افزایش پیدا می‌کند.

نتایج تحلیل رگرسیون گام به گام برای پیش بینی کیفیت زندگی بر اساس متغیرهای اجتماعی-جدول ۵

متغیرهای مستقل	ضرایب استاندارد نشده		Beta	T	سطح معنی داری
	B	خطای معیار			
تاب آوری اجتماعی	91/2	11/0	62/0	88/15	000/0
توجه به مسائل خانوادگی	36/1	08/0	71/0	44/16	000/0
سرمایه اجتماعی	19/0	01/0	51/0	32/15	000/0
مسئولیت پذیری اجتماعی	05/2	17/0	34/0	12/12	000/0
دسترسی به امکانات فرهنگی	15/0	02/0	15/0	25/6	000/0
دسترسی به اطلاعات	40/0	07/0	21/0	76/5	000/0
ضریب تعیین تعدیل شده		ضریب تعیین		ضریب همبستگی چندگانه	
42/0		428/0		66/0	

دسترسی به امکانات فراغتی و تفریحی قادر به پیش بینی معنادار کیفیت زندگی شهروندان محله همت آباد اصفهان هستند و این متغیرها در مجموع حدود نیمی از واریانس کیفیت زندگی این شهروندان را تبیین می‌کنند. یافته‌های مربوط به نقش سرمایه اجتماعی بر کیفیت زندگی شهروندان حاشیه نشین با یافته‌های پژوهش‌های Mohammadi Doust, Moradi, Khanizadeh, 2018, Shaterian, Kiani, 2017, Rafieian, 2003 همسو می‌باشد. دیگر یافته‌های مربوط به نقش مسئولیت پذیری اجتماعی، تاب آوری اجتماعی و دسترسی به امکانات فراغتی با یافته‌های پژوهش‌های Maleki & Ebrahimi, 2018, & Hekmatnia, 2016, Eslami

نتایج جدول ۵ نشان می‌دهد که متغیر توجه به مسائل خانوادگی با بتای ۰/۷۱ بیشترین تاثیر مستقیم را بر متغیر کیفیت زندگی داشته‌است. از طرفی آماره دوربین واتسون نیز برابر با (۲/۰۵) است که بیانگر مستقل بودن باقی مانده‌ها است، که نشان از مناسب بودن مدل رگرسیونی است.

بحث و نتیجه گیری

هدف این پژوهش بررسی نقش توانمندسازی اجتماعی در کیفیت زندگی خانواده‌های حاشیه نشین شهر اصفهان بود. یافته‌ها نشان دادند که توانمندسازی اجتماعی شامل؛ سرمایه اجتماعی، مسئولیت پذیری اجتماعی، تاب آوری اجتماعی و

افزایش میزان سطح کیفیت زندگی آن‌ها ایفا کند. این پژوهش نیز همانند دیگر پژوهش‌ها دارای محدودیت‌هایی است که تعمیم نتایج باید با توجه به آنها صورت گیرد؛ اول اینکه این پژوهش یک پژوهش رابطه‌ای است و نباید از یافته‌های آن تبیین علت و معلولی شود و فقط در صورت اجرای تحقیق آزمایشی این امکان‌پذیر است. دوم اینکه این پژوهش در شهر اصفهان صورت پذیرفته است و باید در تعمیم نتایج به دیگر شهرها و استان‌ها با قومیت‌های فرهنگی دیگر جانب احتیاط رعایت شود.

منابع

- Shirani, 2015 همسو می‌باشد. به زعم جیکوبز سرمایه اجتماعی به عنوان یک عامل مهم در همیاری امور محلات به حساب می‌آید به صورتی که اگر در محله‌ای سرمایه اجتماعی بالا باشد، آن محله نسبت به دیگر محلات جرم کمتری را درون خود جای می‌دهد، وی اعتقاد دارد که سرمایه اجتماعی به عنوان عامل بسیار مهمی در توسعه محلات به حساب می‌آید چرا که روابط و همبستگی درون شبکه‌ای (محله) را بهبود بخشیده و یقیناً دسترسی به منابع بیرونی را بهبود می‌بخشد و به همین خاطر است که گفته می‌شود سرمایه اجتماعی طیف وسیعی از مولفه‌ها را با خود به همراه می‌آورد و موجب افزایش توانمندی افراد در سطوح مختلف می‌شود به طوری که سطح کیفیت زندگی افراد در محلات را از طریق بهینه کردن روابط بین فردی و اجتماعی و غیره افزایش می‌دهد. از سوی دیگر ادگر معتقد است که توانمند سازی افراد در اجتماعات می‌تواند توانایی رویارویی افراد با تنش‌ها و مشکلات خارجی را بهبود ببخشد و با مساعد ساختن شرایط و جو اجتماعی کیفیت زندگی افراد را افزایش دهد. اگر در مناطق حاشیه نشین سیاست‌گذاری‌های اجتماعی فرهنگی خاصی صورت گیرد می‌تواند بر کیفیت زندگی ساکنین محل اثر گذار باشد. در راستای این نتایج؛ مقایسه کیفیت زندگی در مناطق حاشیه نشین که طرح‌های توانمندسازی در آن‌ها اجرا شده و سکونت گاه‌های غیر رسمی که هنوز این طرح‌ها در آن‌ها صورت نگرفته است به منظور بررسی تأثیر توانمندسازی بر کیفیت زندگی می‌تواند به مدیران شهری در حل معضلات این مناطق کمک کند. برگزاری کارگاه‌ها افزایش سرمایه اجتماعی توسط دفاتر تسهیل‌گری و توسعه محلی می‌تواند در بهبود شاخص توانمندسازی در سطح محله‌های حاشیه نشین نقش موثر را ایفا کند. توجه هر چه بیشتر نهادهای اجتماعی به مسائل خانوادگی افراد محلی به خصوص زنان، توسط مددکاران اجتماعی و ارتقای توانمندی زنان خانه دار می‌تواند نقش موثری در بهبود کیفیت زندگی افراد داشته باشد. ایجاد پارک‌ها و مراکز تفریحی و رفاهی همچون سالن‌های تئاتر، سینما و غیره می‌تواند کیفیت زندگی مردم محلی را افزایش دهد. واگذاری برخی مسئولیتی عمرانی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی محلی به مردم محله می‌تواند نقش به‌سزایی در
- Barimani, H & Karsami, A. G. (2018). Investigating the relationship between urban services provided by Sari Municipality and enhanced quality of life of citizens living in marginalized areas (slums). *The Islamic College University Journal*, (48), 37-52. [Persian]
- Das, D. (2008). Urban quality of life: A case study of Guwahati. *Social Indicators Research*, 88, 297-310.
- Eghtesad, A. (2021). The Role of Social and Cultural Empowerment on Improving the Quality of Life of Suburban Families in Isfahan (Case Study of Hemmatabad Neighborhood), *Unpublished PhD Thesis in Political Sociology, Islamic Azad University of Isfahan (Dehaghan Branch)*. [Persian]
- Eslami, A; Ebrahimi Dehkordi, A (2018). Assessing the level of social resilience in informal neighborhoods of the neighborhood under study in Amatabad Amal, *Mehr Architecture*, No. 1, pp. 1-10. [Persian]
- Enobong, R., and Ogochukwu, O., (2018). Measuring the Socio-Economic Impact of Forced Evictions and Illegal Demolition; A Comparative Study Between Displaced and Existing Informal Settlements, *The Social Science Journal*, in Press, Corrected Proof, Available Online 27 December 2018.
- Kardasa, G, (2011): Spatial resilience in social ecological systems, *Landscape Ecol*, 26(10), pp. 900-908.5-Desouza, Kevin C, H. & Flanery, Trevor (2013) :Designing, planning, and managing resilient cities:A conceptual framework, *Cities* 35, pp. 89°99.
- Karimzadeh, H, Khaleghi, A, Valaei, M. (1398) Social pathology of suburbanization of Tabriz metropolis with empowerment approach, *Journal of Urban Spaces Development*, First Year, Second Issue. [Persian]
- Kiyani Salmi, S., Safari, H. (2020). Identifying Factors Facilitating the Empowerment of Suburbs of Isfahan (Case Study: Asheghabad Neighborhood), *Journal of Geographical research of urban*

- Humanities, Ferdowsi University of Mashhad, No. 6, pp. 149-119. [Persian]
- Rongbo, H., Camilla, F., Wenm, P., Thomas, L., and Thomas, B., 2017, A Case Study on Regenerating Informal Settlements in Cairo Using Affordable and Adaptable Building System, *Procedia Engineering*, Vol. 196, PP. 113-120.
- Saberifar, R. (2016), Analytical study of marginalization in Birjand; Case: Workers' Area, *Geographical Research Quarterly*, No. 32, pp. 23-0. [Persian]
- Shaterian, Mohsen, Amir Oshnavi (2013) Factors Affecting the Formation of Marginalization in Kashan, *Quarterly Journal of the Geographical Association of Iran*, Volume 11, Number 36, pp. 280-159. [Persian]
- Shaterian, M, Kiani, S. (2017) Study and comparison of empowerment dimensions between urban neighborhoods (Case study: Behind Mashhad neighborhood and Taher and Mansour neighborhood of Kashan, *Journal of Urban Studies of Shahid Bahonar University of Kerman*, 3rd year, No. 4, Consecutive. [Persian]
- World Bank (2004). *Measuring Social Capital-An Integrated Questionnaire*, Washington D.C: World Bank publication.
- Zahedi Mazandarani, MJ. (2002). *Development and Inequality*, Tehran: Maziar Publications [Persian]
- Zangiabadi, A., and Mobaraki, O. (2012), Study of effective factors on the formation of suburbs of Tabriz and its consequences; Case Study: Ahmadabad Neighborhoods, Beheshti Alley, Khalilabad, *Journal of Geography and Environmental Planning*, 23rd Year, No. 8, pp. 80-67. [Persian]
- planning*, 8, 1, 161-192. [Persian]
- Maleki, M, Hekmatnia, H. (2016). Measuring the level of satisfaction of residents of informal settlements with the performance of case managers of Ilam, *National Conference on New Approaches in Planning and Sustainable Regional Development*, pp. 1-10. [Persian]
- Mohammadi Doust, S, Moradi, M., Khanizadeh, M A. (1397) Evaluating the role of urban management in empowering urban slums with emphasis on residents' demands. Case study: Zeinabieh neighborhood of Isfahan, *Golestan University Quarterly*, Volume 8, Number 29. [Persian]
- Neeraj, D., and Sandra, C., 2019, Residents' self-Initiatives for Flood Adaptation in Informal Riverbank Settlements of Kathmandu, *International Journal of Disaster Risk Reduction*, Vol. 40. [Persian]
- Partovi, P., Behzadfar, M., Shirani, Z. (2015). Urban Design and Social Resilience: A Case Study of Jolfa Neighborhood in Isfahan, *Bi-Quarterly of the University of Arts*, No. 17, pp. 99-117. [Persian]
- Pourmousavi, M., Masoumi, S. (2010). Organizing and empowering vulnerable neighborhoods with emphasis on the role of urban management, *Municipalities*, Volume 11, Number 99, pp. 32-40. [Persian]
- Rafieian, M. (2003). Empowerment project of non-toxic settlements in Bandar Abbas from he perspective of Shahrngar, Ministry of Housing and Urban Development, Urban Development Organization, World Bank, *SAP Consulting Engineers Company*. [Persian]
- Rabbani Khorasgani, A, Sediq Orei, L (2010). A study of social capital and the factors affecting its formation at the neighborhood level, *Journal of Social Sciences*, Faculty of Literature and